

Een wereldfietser moet kunnen lopen

NU ONDERWEG

Via internet houden fietsende reizigers hun thuisfront op de hoogte van het koersverloop. Zomaar een greep: recente berichten over vier verre fietstochten.

Pieter-Bas en Ellen op weg naar Santiago de Compostella.

Een fietsend Nederlandse meisje in the Outback.

Over een snelweg in Uruguay.

BRAZILIË

‘Wat een fantastisch land, zulke vriendelijke en nieuwsgierige mensen. Zodra we stoppen met trappen probeert iedereen een praatje te maken.’ Dat twitteren **Sonya Spry** en **Aaldrik Mulder** vanuit Brazilië, waar ze net zijn aangekomen. Ze hebben er ruim 40.000 kilometer opzitten sinds ze in juli 2006 wegreden vanuit Arnhem. De tocht voerde oostwaards door Europa en Azië. Vanuit Japan werd overgestoken naar de VS en via Mexico zijn ze nu bijna een jaar in Zuid-Amerika. Bijna klaar dus? Nee, Afrika, opnieuw Azië en daarna Indonesië en Australië, wachten nog. Over een geschatte einddatum wordt nergens op hun website gerept.

WWW.TOUR.TK

100410 © de Volkskrant - eda.
Foto's van genoemde websites

NEDERLAND

Vele wereldfietsters hebben een goed doel dat zij steunen. Zo fietsen **Pieter-Bas** en **Ellen** met hun dochtertje **Fenna** voor de stichting MS-Anders. Ze hebben 4,5 maanden vrijgenomen van hun werk om, met een omweg, in 6.000 kilometer heen en weer naar Santiago de Compostella te fietsen. Op 31 maart vertrokken ze uit hun woonplaats Huizen: ‘Over bekend terrein fietsen we het Gooi uit. Na meer dan een jaar van voorbereidingen zijn we onderweg. De wind is stevig, maar tussen de bomen van De Lage Vuursche merken we daar weinig van. Fenna knort lekker door in haar kar, geen weet van alles dat komen gaat.’

WWW.WIELENOPWEG.NL

Lekke banden in Malawi

MALAWI

De Tour d'Afrique, een jaarlijkse ‘wedstrijd’ tussen Cairo en Kaapstad, is aangekomen in de Malawinese hoofdstad Lilongwe. De tocht duurt vier maanden waarin ruim 10.000 kilometer wordt weggetrapt. De Nederlander **Frans Smit** gaat na 6.427 kilometer over de stoffige wegen van Afrika aan de leiding. Hij zat 254 uur en 18 minuten op zijn fiets, 11 minuten korter dan de nummer twee in het klassement. **Catherine Hardee** uit de VS had ruim 200 uur langer nodig, zij draagt de rode lantaarn. In 2008 reed de Nederlandse Louise Cornelis de Tour d'Afrique. Zij schreef er een ‘filosofisch fietsboek’ over: *Afzien voor beginners*.

WWW.TOURDAFRIQUE.COM

AUSTRALIË

Mirjam Wouters vertrok in maart 2007 vanuit Nederland en heeft inmiddels de vlaggetjes van 29 landen op haar website staan. In Zuid-Australië, waar ze nu fietst, gaat het gesprek tussen reizigers vooral over de enorme vliegen. ‘Alleen als je harder dan 20 kilometer per uur fietst, raak je ze kwijt. De rest van de tijd drijven ze je tot waanzin!’

WWW.CYCLINGDUTCHGIRL.COM

Fietsen is de beste manier van reizen, zegt wereldfietser Frank van Rijn. En hij kan het weten, want zijn teller loopt naar 768.800 kilometer.

Door **Tjerk Gualtherie van Weezel**

Op de weg tussen Oldenzaal en Denekamp liggen twee grote zwerfkeien met daarin de namen gegraveerd van Toon Damhuis en Gerard Monnink. Ertussenin staat een bordje met de zin ‘Ja dan konk wa metgoan’. Dat korte zinnetje was het antwoord dat Damhuis gaf toen Monnink hem in 1936 op deze plek voorstelde samen naar Palestina te fietsen. ‘Zaterdag, dan kan ik wel’, zou hij eraan hebben toegevoegd.

Gerard Monnink schreef een boek over de reis: *Met fiets en tent naar de Oriënt* en gaf meer dan drieduizend lezingen over zijn lotgevallen. De Twentse avonturier, die in 2001 overleed, is voor veel Nederlandse wereldfietsters nog steeds een groot voorbeeld.

Als jonge man zag Frank van Rijn hem eens op televisie. ‘Zijn verhaal maakte een geweldige indruk op me.’ Mede door Monninks voorbeeld besloot Van Rijn na zijn studie elektrotechniek om, zoals hij op zijn website schrijft, voordat ik hij zich ‘in het bedrijfsleven onmisbaar zou maken, nog even wat van de wereld te gaan zien.’ Ruim dertig jaar later en 500 duizend fietskilometers verder (meer dan twaalf keer de wereld rond), is Van Rijn (61) zonder twijfel de bekendste Nederlandse wereldfietser.

Wereldfietsters, het zijn de mannen en vrouwen die, in de geest van Monnink, hun tent op de bagagedrager gooien, de deur achter zich dichttrekken en wegfietsen. Ze rijden niet per se op lichte, wel op oersterke fietsen. Vol van pioniersgevoel trekken ze passen over, trotseren gehavende wegen en striemende regen. En 's nachts kamperen ze bij voorkeur in het wild. ‘Gewoon’ naar Santiago de Compostella, of in de voetsporen van Marco Polo, de Zijderoute af. Dwars door Amerika of naar de Noordkaap. Weken, maanden, jaren fietsen zij soms, om uiteindelijk het rijwiel thuis weer tegen het tuinhokje neer te kunnen zetten.

‘Fietsen is simpelweg de beste manier van reizen’, antwoordt Frank van Rijn op de vraag wat deze kilometervreters drijft. ‘In het openbaar vervoer of met de auto verlies je het contact met de mensen en de natuur, ook het gevoel van afstanden raak je kwijt. Maar als je eenmaal op de fiets de Col du Lautaret hebt bereikt, vergeet je dat nooit meer.’ Hoe vaak zat hij niet uit te puffen in een Afrikaans dorpje, in gesprek met dorpelingen, terwijl er een stoet fourwheeldrives doorheen denderde. ‘Omgekeerde aquaria’, noemt Van Rijn de auto's. ‘Je kijkt naar de omgeving, maar je hebt er geen contact mee.’

Het contact is ook voor Harry Wagenaar de belangrijkste reden om de wereld per fiets te verkennen. Wagenaar werkt als uitgever van *De Wereldfietser*, het clubblad voor fietsreizigers (volgens goed Nederlands gebruik hebben ook de reizigers op de fiets zich verenigd). Hij kreeg de baan nadat hij in 2008 terugkeerde van zijn acht maanden durende fietstocht naar Calcutta. Vooral de ontmoetingen met de mensen onderweg vindt Wagenaar bijzonder. ‘Je komt op een wildvreemde plek aanrijden en je wordt uitgenodigd door de mannen op het dorpsplein. Ze gaan iemand halen die een paar woorden Engels spreekt. Als die er niet is, wordt er met handen en voeten gecommuniceerd. Mensen willen alles van je weten.’

Wagenaar had al een paar fietstochten door Europa en Afrika gemaakt. Toen zijn relatie op de klippen liep en het gezamenlijke huis werd verkocht wist hij wat hij ging doen. ‘Ik heb mijn bezittin-

gen in de opslag gegooid en ben ik op de fiets gestapt. Veel heb ik niet aan voorbereiding gedaan. Ik wist dat ik naar het oosten wilde, welke landen daar lagen en waar ik visa moest aanvragen. Maar de route lag niet vast, ik wist zelfs niet hoe lang de tocht zou duren.’ Twee dagen na zijn vertrek passeerde Wagenaar de Duitse grens, daarna volgden die van Polen, Bulgarije, Iran en ten slotte India.,

Het reisverhaal van Harry Wagenaar gaat vooral over de verrassingen onderweg. Zo had hij niet verwacht dat de Iraniërs gastvrijheid tot volkssport hebben verheven. ‘Op straat werd ik zelfs aangesproken door een jonge vrouw die prima Engels sprak en me uitnodigde bij haar familie thuis te komen eten.’

Slechts zelden heeft Wagenaar het over de inspanning. Alleen toen hij onder tijdsdruk Turkmenistan moest doorkruisen werd de tocht een fysieke beproeving. ‘Ik had alleen een transitivum. In vijf dagen moest ongeveer 500 kilometer door woestijnachtig gebied worden afgelegd. De wind blies flink tegen. Harder dan 15 kilometer per uur was

‘De douanier trok zijn la open en daar lag een hele stapel Lonely Planets.’

haast niet mogelijk. Gelukkig reisde ik dat stuk samen met een Franse fietser die me zo nu en dan uit de wind hield.’ De rest van de tijd is het vooral de kunst geweest van ‘rustig doortrappen. Wie te hard fietst, moet dat op de lange stukken bekopen.

‘Van de duizend mensen kunnen er 999 fysiek aan wat ik doe’, stelt Frank van Rijn zelfs. ‘Het gaat om de mentale belasting. Accepteren dat het heet is, het wegdek slecht en dat daar de komende dagen ook geen einde aan zal komen.’ Een van de zwaarste beproevingen die hij in dat opzicht gehad heeft, is het oversteken van de Sahara. Hij denkt dat hij wel 30 procent van de 600 kilometer lange tocht door die woestijn naast zijn fiets heeft gelopen. ‘Soms ging het kilometers lang door het mulle zand. Je haalde er met moeite een snelheid van 2 kilometer per uur.’

De kunst is jezelf tijdens zulke etappes mentaal bezig te houden. Van Rijn filosofeert op zijn zadel heel wat af. Over hoe hij de wereld heeft zien veranderen in die dertig jaar dat hij er nu doorheen fietst. ‘Of over hoeveel we niet weten.’

Maar soms raakt ook hij gefrustreerd. Met name als hij zijn metertjes niet vertrouwt, kan hem dat flink dwarszitten. ‘Ik heb er een geweldige hekel aan als ik met iets fiets dat niet klopt. Ik accepteer een meetfout van 1 procent, maar als ik merk dat de elektronische meter er meer naast zit, dan kan dat heel vervelend zijn.’

Een gps zou uitkomst bieden. Maar daar wil Van Rijn niet aan, ‘die handleidingen zijn onleesbaar’. Hij vindt zijn weg met kaarten en een kompas. De fiets waarop hij reist gaat wel mee met de tijd. Pech onderweg kan heel vervelend zijn als je 33 kilo bagage hebt.

Van Rijn, net terug uit Afrika, vertrekt deze zomer weer voor een ‘korte reis’ van drie maanden door de Verenigde Staten. ‘Het zou mooi zijn als ik in dit leven de 768.800 kilometer nog haal, de gemiddelde afstand naar de maan en terug.’